

ภาคผนวก

ผ.1 การคำนวณองค์ประกอบของกรดไขมันในน้ำมันเมล็ดมัสตาร์ด

จากโครมาโทแกรมของเมธิลเอสเทอร์ของกรดไขมันที่ได้จากการย่อยสลายด้วยสารละลายเบสและสารละลายเอทิลเอสเตอร์จากเชื้อทั้งสองชนิดดังแสดงไว้ในบทที่ 3 การคำนวณหาปริมาณของกรดไขมันแต่ละชนิดที่เป็นองค์ประกอบในน้ำมันเมล็ดมัสตาร์ด สามารถคำนวณจากพื้นที่ใต้พีคของเมธิลเอสเทอร์ของกรดไขมันของสารตัวอย่างเทียบกับพื้นที่ใต้พีคของเมธิลเอสเทอร์ของกรดไขมันผสมมาตรฐาน ซึ่งแสดงในตารางที่ 3.1 โดยแสดงความเข้มข้นของเมธิลเอสเทอร์ของกรดไขมันผสมมาตรฐาน ค่าเวลาริเทนชัน และพื้นที่ใต้พีคของเมธิลเอสเทอร์ของกรดไขมันแต่ละตัว ในการคำนวณหาปริมาณของกรดไขมันแต่ละตัวสามารถคำนวณได้ในตัวอย่างดังนี้

ในตัวอย่างนี้แสดงการคำนวณหาปริมาณของกรดโอเลอิกที่ได้จากการย่อยสลายด้วยสารละลายเบสโดยการเทียบบัญญัติไตรยางค์ ซึ่งได้แสดงปริมาณที่คำนวณได้ในตารางที่ 3.4 สามารถคำนวณได้ดังนี้

ความเข้มข้นของเมธิลเอสเทอร์ของกรดโอเลอิกมาตรฐานเท่ากับ 9.00 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร เมื่อฉีดสารละลายของเมธิลเอสเทอร์ของกรดไขมันผสมมาตรฐาน 0.2 ไมโครลิตร จะได้พื้นที่ใต้พีค 15896 และเมื่อฉีดสารตัวอย่างเมธิลเอสเทอร์ของกรดไขมันจากการย่อยสลายด้วยสารละลายเบส ปริมาตร 0.5 ไมโครลิตร ได้พื้นที่ใต้พีคเท่ากับ 71243 จะได้ว่า

$$\begin{array}{l} \text{ปริมาณสารละลาย} \quad 1 \text{ มิลลิลิตร} \quad \text{มีกรดโอเลอิก} \quad \quad \quad 9.00 \quad \text{มิลลิกรัม} \\ \text{ฉีดสารละลาย} \quad 0.2 \times 10^{-3} \text{ มิลลิลิตร} \quad \text{มีกรดโอเลอิก} \quad \quad \quad \frac{9.00 \times 0.2 \times 10^{-3}}{= 1.8 \times 10^{-3} \quad \text{มิลลิกรัม}} \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{พื้นที่ใต้พีคของกรดโอเลอิกมาตรฐาน} \quad 15896 \quad \text{มีกรดโอเลอิก} \quad 1.8 \times 10^{-3} \quad \text{มิลลิกรัม} \\ \text{พื้นที่ใต้พีคของกรดโอเลอิก} \quad \quad \quad 71243 \quad \text{มีกรดโอเลอิก} \quad \frac{1.8 \times 10^{-3} \times 71243}{15896} \\ \quad = 8.0673 \times 10^{-3} \text{ มิลลิกรัม} \end{array}$$

ทำการฉีดสารตัวอย่างเมธิลเอสเทอร์ของกรดไขมัน 0.5 ไมโครลิตร โดยมีปริมาณสารตัวอย่างเมธิลเอสเทอร์ทั้งหมด 3.5 มิลลิตรจะได้ว่า

เมื่อฉีดสารตัวอย่าง 0.5×10^{-3} มิลลิลิตร มีกรดโอเลอิก 8.0673×10^{-3} มิลลิกรัม

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณสารตัวอย่าง} \quad 3.5 \text{ มิลลิลิตร มีกรดโอเลอิก} & \frac{8.0673 \times 10^{-3} \times 3.5}{0.5 \times 10^{-3}} \\ & = 56.4711 \text{ มิลลิกรัม} \end{aligned}$$

มวลโมเลกุลของเมทิลเอสเทอร์ของกรดโอเลอิกเท่ากับ 296 มวลโมเลกุลของกรดโอเลอิก 282

เมทิลเอสเทอร์กรดโอเลอิก 296 กรัม มีกรดโอเลอิก 282 กรัม

$$\begin{aligned} \text{เมทิลเอสเทอร์กรดโอเลอิก} \quad 56.4711 \text{ กรัม มีกรดโอเลอิก} & \frac{282 \times 56.4711}{296} \\ & = 53.8002 \text{ กรัม} \end{aligned}$$

จากกระบวนการเตรียมเมทิลเอสเทอร์กรดไขมันพบว่าใช้ปริมาณกรดไขมันผสม 0.3355 กรัม จากกรดไขมันผสมที่ได้จากการย่อยสลายทั้งหมด 4.4 กรัม และใช้น้ำมันเมล็ดมัสตาร์ดเริ่มต้น 5.0091 กรัม จะได้ว่า

$$\begin{aligned} \text{กรดไขมันผสมในสารตัวอย่าง} \quad 0.3355 \text{ กรัม มีกรดโอเลอิก} & 53.8002 \text{ มิลลิกรัม} \\ \text{กรดไขมันผสมในสารตัวอย่าง} \quad 4.4 \text{ กรัม มีกรดโอเลอิก} & \frac{53.8002 \times 4.4}{0.3355} \\ & = 705.5764 \text{ มิลลิกรัม} \\ & = 0.7056 \text{ กรัม} \end{aligned}$$

จากน้ำมันเมล็ดมัสตาร์ด 5.0091 กรัม พบว่ามีกรดโอเลอิก 0.8033 กรัม

$$\begin{aligned} \text{ถ้าใช้น้ำมันเมล็ดมัสตาร์ด} \quad 100 \text{ กรัม พบว่ามีกรดโอเลอิก} & \frac{0.8033 \times 100}{5.0091} \\ & = 16.0281 \text{ กรัม} \end{aligned}$$

จะได้ว่ากรดโอเลอิกมีปริมาณ 16.0281 กรัมต่อ 100 กรัมของน้ำมันเมล็ดมัสตาร์ด ซึ่งได้แสดงไว้ในตารางที่ 3.4 และในการคำนวณหาปริมาณของกรดไขมันอื่นที่เป็นองค์ประกอบในน้ำมันเมล็ดมัสตาร์ดสามารถคำนวณได้ในทำนองเดียวกัน. และในการคำนวณหาปริมาณของกรดไขมันเทียบกับปริมาณกรดไขมันที่วิเคราะห์ได้ทั้งหมดสามารถแสดงตัวอย่างการคำนวณได้ โดยการคำนวณจากปริมาณของกรดไขมันที่ได้จากการย่อยสลายน้ำมัน 5.0091 กรัมคือมีปริมาณของกรดโอเลอิก 0.8033 กรัม และจากค่านี้เมื่อคำนวณหาปริมาณของกรดไขมันตัวอื่นที่วิเคราะห์ได้ทั้งหมดแล้ว นำมารวมกัน จากนั้นคำนวณเทียบปริมาณของกรดไขมันแต่ละตัวเทียบกับปริมาณ

ของกรดไขมันรวมทั้งหมด และคิดเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ของกรดไขมันที่วิเคราะห์ได้ทั้งหมดด้วย ดังได้แสดงไว้ในตารางที่ 3.4

ผ.2 การคำนวณหาปริมาณของกรดไขมันอิสระทั้งหมดโดยวิธีการไทเทรต

เมื่อทำการไทเทรตหาปริมาณของกรดไขมันที่ได้จากการย่อยสลายด้วยสารละลายเบสที่เวลา 60 นาทีในสภาวะที่เหมาะสม โดยการไทเทรตหาปริมาณกรดไขมันอิสระจากกรดไขมันผสมที่ได้จากการย่อยสลาย ปริมาณ 0.5 กรัม ใช้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้น 0.5376 โมลาร์ปริมาตร 1.85 มิลลิลิตร สามารถคำนวณหาปริมาณกรดไขมันอิสระหน่วยมิลลิโมลได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{มิลลิโมลของกรดไขมันอิสระ} &= \text{ปริมาตรของโซเดียมไฮดรอกไซด์(ml)} \times \text{ความเข้มข้นของโซเดียม} \\ &\quad \text{ไฮดรอกไซด์ (mole/l)} \\ &= 1.85 \times 0.5376 \\ &= 0.98 \text{ มิลลิโมล} \end{aligned}$$

และเมื่อรายงานปริมาณของกรดไขมันอิสระในน้ำมันเมล็ดมัสตาร์ด ในหน่วยมิลลิโมลต่อน้ำมันเมล็ดมัสตาร์ด 1 กรัม

$$\begin{aligned} \text{มิลลิโมลของกรดไขมันอิสระต่อกรัมไขมัน} &= \frac{\text{มิลลิโมลของกรดไขมันอิสระที่ได้จากการไทเทรต}}{\text{น้ำหนักของน้ำมันเมล็ดมัสตาร์ดที่ใช้ในการไทเทรต}} \\ &= \frac{0.98 \text{ มิลลิโมล}}{0.5 \text{ กรัม}} \\ &= 1.97 \text{ มิลลิโมลต่อกรัม} \end{aligned}$$

เมื่อคำนวณให้มีหน่วยเป็นกรัมของกรดไขมันอิสระเทียบกับปริมาณของน้ำมันเมล็ดมัสตาร์ด สามารถคำนวณโดยประมาณค่ามวลโมเลกุลของกรดไขมันอิสระโดยเฉลี่ยเท่ากับมวลโมเลกุลของกรดโอเลอิก เท่ากับ 282 สามารถคำนวณได้ดังนี้

จากปริมาณของกรดไขมัน 1.97 มิลลิโมลต่อกรัมไขมันเมล็ดมัสตาร์ด ได้ปริมาณของกรดไขมัน 1.97×10^{-3} โมลต่อกรัม

$$\begin{aligned}\text{ปริมาณของกรดไขมันเป็นกรัม} &= \text{โมลของกรดไขมันอิสระ} \times \text{มวลโมเลกุล} \\ &= 1.97 \times 10^{-3} \times 282 \\ &= 0.5549 \text{ กรัม}\end{aligned}$$

คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของน้ำมันเมล็ดมันฝรั่งได้เท่ากับ $0.5549 \times 100 = 55.49\%$ และได้
คำนวณหาปริมาณของกรดไขมันอิสระที่ได้จากการย่อยสลายดังแสดงในหมายเหตุของตาราง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาววิวรรณ ทิน้อย
วัน เดือน ปี เกิด	17 มกราคม 2518
ภูมิลำเนา	จังหวัดตาก
ประวัติการศึกษา	1. มัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนสรรพวิทยาคม จังหวัดตาก พ.ศ. 2536 2. ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาชีวเคมีและชีวเคมี เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2540